

POUK,

kako zatirati glivico trtne strupene rose.

(Peronospora).

Uže nekoliko let napada trtne liste glivica strupene rose (Peronospora) ter prizadeva zlasti o vlažno toplem vremenu od junija do septembra meseca na trtah in na grozdju prav veliko škode.

Najprej spoznavamo to glivico na spodnji plati listov v malih, belih, mokasti rosi podobnih pegah (madežih), ki se, če so razmere glivični rašči ugodne, neizmerno naglo množé, prodirajo na površino listov s početka kot belkaste pege, ki potem porjavé ter prouzročujejo pogostoma, da se uže v nekaterih dneh skrčijo in da odpadejo listi.

Če odpade listje, peša trta, ne more dalje rasti, pa tudi grozdje se ne more razvijati, ne more zoreti, tako da izgubimo včasih lep del pridelka, pa tudi lahko vso trgatve in da občutimo škodo še v naslednjem letu, ker je premalo lesu in torej ne more biti mnogo zaroda.

Ako ogledujemo bele pege na spodnji listni plati s primernim povečšalom, zapazimo neštnevilne majhne, belkaste glivice, ki se o prav toplem in vlažnem vremenu tako naglo množé, da je v malo dneh lahko cel vinograd napaden. S prva skoro ni spoznati te glivice (Peronospora viticola) na površni plati lista, pozneje se prikazujejo rujave pege; ona je vkoreničena v listni tkanini kot zajedalka ter zapuša v usahnjenem listu nekako seme — trose — kateri ohranijo, živnost čez zimo, kalé pomladi, po letu pa, če so razmere rašči ugodne, se lotijo zopet svojega pokončevalnega dela.

Ker pa nimamo nobenega pomočka, s katerim bi ozdravljali napadene liste, ali bi popolnoma pokončevali vse peronosporine glivice ter zabranjevali, da se ne morejo razširjati po vinogradih, moramo omejiti svojo skrb in svoje delo samo na to, da poškopimo trtno listje, predno nastopi glivica, s tako tekočino, katera jo zadržuje v rašči in kolikor možno zabranjuje njene gromadne, pogubonosne napade.

To dosežemo z najizdatnišim uspehom, če poškopimo liste z 1-odstotno bakreno-apneno raztoplino, ki se napravlja za vsak hektoliter tako-le:

Vlijmo v kad (čebrič) 100 litrov čiste vode, raztolcimo 1 kilo modre bakrene galice v kolikor možno male kose ter obesimo jo v vrečici (žakljicu) tako, da segne pod vodo, kjer se v nekoliko urah raztopi. Če prilijemo nekoliko vroče vode, raztopi se galica bržé. Zdaj vzemimo 1 kilo ugašenega apna, prilijmo vode ter napravimo apneni belež. Precejeni belež vlijajmo, s palico mešaje, v poprej napravljeno bakreno raztoplino, da dobimo svetlo plavkasto, vedro tekočino, katera ne maši brizgalnic.

To bakreno-apneno zmes napravimo tudi lahko nekoliko dni, predno jo rabimo, v koncentrovani raztoplini s polovico ali četrtinko v to potrebne vode. S tem olajšamo vožnjo, če

imamo vode v vinogradu in je tem lahko dolijemo, kolikor treba.

Za škropljenje vinogradov s to bakreno-apneno raztoplino rabimo posebne škropilnice za Peronosporo. Ubožniši kmetovalci dobivajo te škropilnice, pa tudi modro galico deloma brezplačno, deloma po olajšanih ali po fabriških cenah in to s pomočjo deželnih zastopov, kmetijskih družeb, društev, vinorejskih šol ali potovalnih učiteljev. A oglašiti se je za to pravočasno, marca in aprila meseca, da je od maja vse pri-
skrbljeno.

V trgovini stane dobra škropilnica za Peronosporo, kakor Avstrija-škropilnica, ali škropilnice po Schmidovem in Vermorelovem sistemu najmanje 20 gld.

Prvič je škropiti malo pred cvetjem s približno 6—800 litri bakreno-apnene raztopline na vsaki hektar, kakor kaže stanje, starost in način vzgoje dotičnih trt.

Drugič je škropiti, kakor hitro je odevelo grozdje, posebno po zgornjih trtnih delih, ki so dorasli po prvem škropljenju.

Če je Peronospora hudo nastopila in je poletno vreme vlažno in toplo, treba da po jed. a mesecu (proti koncu julija) škropimo še tretjič.

Kadar rabimo bakreno-apneno raztoplino, paziti nam je posebno na to, da jo pobrizgamo kakor droben dež kolikor možno enakomerno na vse trtne dele, in to opravimo lahko z dobro škropilnico, če prav ravnamo ž njo in jo hranimo vedno snažno.

Najbolje je škropiti o solnčnem, mirnem, suhem vremenu. Rahel, malo časa trajajoč dež na zavira učinka škropljenja z bakreno-apneno raztoplino; če pa po škropljenju močno in dolgo dežuje, moramo delo ponoviti.

Ker je glavni učinek bakreno-apnene raztopline ta, da brani trte pred boleznijo, moramo po vsakem načinu škropiti, tudi če se ni še prikazala Peronospora.

V občinah, katere se prav mnogo bavijo s trtorejo, je najprimerneše, da si vinogradniki med seboj osnujejo društvo, katero se skupno loti zatiranja Peronospore, si o pravem času omisli materiala in škropilnic dobrih vrst ter izvaja škropljenje vinogradov z dobro izurjenimi delavci; odškodba se pa potem razdeli med deležnike po meri površja poškopljenih vinogradov.

Po tem poduku opravljeno enkratno škropljenje stane za vsaki hektar najmanje 3 gl. 80 kr. in sicer za 6 hektolitrov bakreno-apnene raztopline treba 6 kilov bakrene galice po 25 kr. 1 gl. 50 kr.
6 kilov ugašenega apna po 5 kr. — „ 30 „
2 dninarja po 1 gld. 2 „ — „

Skupaj . 3 gl. 80 kr.

Izdalo društvo za varstvo avstrijske vinoreje na Dunaju.

51737

030055664

